

Interpretace dat v praxi

Statutární město Ostrava a sociální bydlení

Mgr. Marek Mikulec, Ph.D.
31.01.2024, online

Spolufinancováno
Evropskou unií

OSTRAVA!!!

Struktura prezentace

- Statutární město Ostrava – základní informace
- Data o sociálním bydlení
 - Evaluace, KMB
- Práce s daty v rámci odboru
 - Poradenský program ASZ: DATA
- Vizualizace dat

Statutární město Ostrava

- Počet obyvatel: 277 626 + 20 262 cizinců
- Množství domácností v bytové nouzi na území města
 - **Více než 3 000 domácností v bytové nouzi**
- Územní členění – 23 městských obvodů
- Obecní bytový fond: 12 636 bytů (3/2023; 8,7 % z CBF)
 - Celkový bytový fond na území SMO: 145 795 (2021)

Spolufinancováno
Evropskou unií

OSTRAVA!!!

Práce s daty

- Bydlení – oblast, do níž výrazně vstupují emoce/pocity (ne-zásluhovost, ne-motivovanost, ne-kompetentnost...) → potřeba základní racionalizace
- Praxe založená na datech
 - Pozice evaluátora
 - Práce s kvalitativními i kvantitativními daty
 - Data o domácnostech žádajících o sociální bydlení (realizace individuálních šetření)
 - Mapování změny životní situace v sociálním bydlení (včetně role sociální práce)
 - Reflektování fungování systémů perspektivou klíčových aktérů
 - Data z Kontaktního místa pro bydlení
 - Data v rámci odboru
- Formativní evaluace
- Informování o výsledcích – prezentace a vizualizace dat

Práce s daty

- Práce s daty – od jejich sběru, přes zpracování až po interpretaci a prezentaci – je náročná disciplína
- Rizika – ve všech fázích práce s daty

Spolufinancováno
Evropskou unií

OSTRAVA!!!

SMO a data o sociálním bydlení

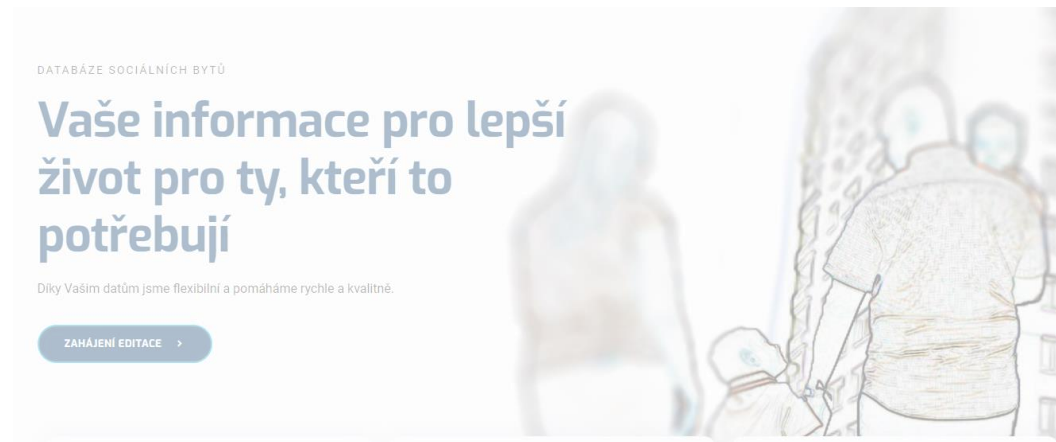

Spolufinancováno
Evropskou unií

OSTRAVA!!!

Mapování sociálních bytů na území SMO

- Spolupráce s GIS oddělením **GISMO!!!**
- Online monitoring a mapový výstup
- Sledované indikátory:
 - organizace,
 - adresa,
 - městský obvod,
 - vlastník, dispozice,
 - velikost,
 - služba (podpora),
 - složení domácnosti (pohlaví, věk)

Spolufinancováno
Evropskou unií

OSTRAVA!!!

Mapování sociálních bytů na území SMO

Celkem bytů: 279

Celkem ubytovaných osob: 682

Muži: 178 Ženy: 226

Děti: 278

- **Celkem 279 bytů (kompletní data) + 217 bytů (částečná data)**
- Poskytovaná podpora:
 - Terénní programy (122 bytů)
 - Sociální rehabilitace (68 bytů)
 - Sociální práce v přenesené působnosti (45 bytů)

Základní informace k jedné z NNO

Počet bytů	Celková výměra	Muži	Ženy	Děti	Σ
123	6312	67	114	133	314

Spolufinancováno
Evropskou unií

OSTRAVA!!!

Kontaktní místo pro bydlení

- Činnost od 11/2022
- Celkem klientů: 978 (= informace o řešeném problému)
- Šetření k žádostem o sociální byty: 231 (= komplexní znalost aktuální bytové situace)
- Spolupráce s MPSV – pilotování sběru dat
- Návrh zákona o podpoře v bydlení → Zpráva o bydlení

Projekt Rozvoj sociálního bydlení ve městě Ostrava (CZ.03.02.01/00/22_003/0/0/00008)

SOCIOPOINT
Kontaktní místo pro bydlení

Bezplatné poradenství k řešení osobních záležitostí spojených s bydlením

Bezplatná linka
800 700 650

Osobně
Magistrát města Ostravy
Nová radnice
Prokešovo nám. 8, Moravská Ostrava

PO 8.00–17.00
ÚT 8.00–12.00
ST 8.00–17.00
ČT 8.00–16.00
PÁ 8.00–12.00

E-mailem
sociopoint@ostrava.cz

 Spolufinancováno
Evropskou unií

**SOCIÁLNÍ
BYDLENÍ!!!**

Spolufinancováno
Evropskou unií

OSTRAVA!!!

Praxe založená na datech – evaluace

- Závěrečná evaluační zpráva
- 2 realizované projekty – 168 sociálních bytů a 4 krizové byty → evaluace hodnotí výsledky projektu II. (70 bytů)
- **85 % domácností si bydlení dlouhodobě udrží**
 - „Úspěšná“ domácnost z projektu vystupuje spolu s bytem
- Nejčastější ukončení spolupráce – dluhy
 - Data za ukončený projekt II. (69 sociálních bytů) – 319 tis. Kč (4 % z celkové částky stanovených nájmů)
- Projekt II.: celkem sesbíráno 85 dotazníků po nastěhování, 59 dotazníků po 12 měsících a 28 dotazníků po 24 měsících
- Chí-kvadrát test a nalézání statisticky významných změn → **18 hypotéz**
- Nepotvrzeno
 - Nedošlo k poklesu subjektivně vnímaných problémů s nekvalitním bydlením (H4)
 - Neprokázáno zkvalitnění spánku u dětí (H6)
 - Nepotvrzeno snížení výskytu zdravotních potíží v oblasti dýchacího ústrojí u dětí (H10)

Spolufinancováno
Evropskou unií

OSTRAVA!!!

Praxe založená na datech – evaluace

- Potvrzení hypotézy – statisticky významná změna
 - Zvýšení spokojenosti s bytem a sousedy (H3)
 - Zvýšení pocitu bezpečí (H5)
 - Zlepšení psychického zdravotního stavu (H8)
 - Zlepšení podpůrné sociální sítě (H13)
 - Snížení počtu dětí žijících mimo domácnost (H15)
 - Zlepšení finanční situace domácností (H18)
- Potvrzení hypotézy, ale... – dlouhodobé trendy (= potřeba dalších dat, změny „až“ po 24 měsících)
 - **Zvýšení vnímání kontroly nad vlastním životem (H12) a subjektivně vnímané životní spokojenost (H11)**
 - Zhoršení subjektivně vnímaného zdravotního stavu → bydlení → možnost zabývat se zdravím? (H8)
 - Díky sociálnímu bydlení přibývá dětí v péči specialistů – lékařů (H7)
 - Snížení problémů s chováním dětí (H14)
 - Snížení využívání sociálních služeb (H16)
 - Vztahy se sousedy (H17) – v prvním roce zhoršení vztahů, ve druhém roce zlepšení

Jak s těmito informacemi pracujeme dále?

Důležitost SB + legitimizace ; specifické výzkumy

Spolufinancováno
Evropskou unií

OSTRAVA!!!

Tematické výzkumy

- **ASZ a poradenský program Zdraví**
- Evaluace projektu sociálního bydlení → subjektivně vnímané zhoršení zdravotního stavu → spolupráce s ASZ a realizace **Výzkumu potřeb a bariér ve zdraví u osob v sociálním bydlení**

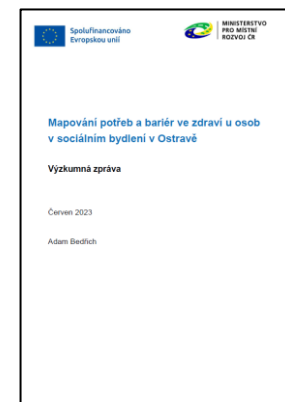

Spolufinancováno
Evropskou unií

OSTRAVA!!!

Tematické výzkumy

- Rozhovory s nájemníky SB (45), se sociálními pracovníky (18), s pracovníky ve zdravotnictví (2)
- Využívání pohotovosti na území Ostravy (ÚZIS)
- Hlavní zjištění:
 - Problémy psychické/duševní povahy uvádí 71 % komunikačních partnerů
 - Vnímaná změna po zabydlení byla respondenty hodnocena velice kladně
 - Chudoba je podstatnou bariérou pro efektivní řešení zdravotních problémů
- Poradenský program Zdraví → zpracovaná doporučení
→ projednání → vznik odborné platformy

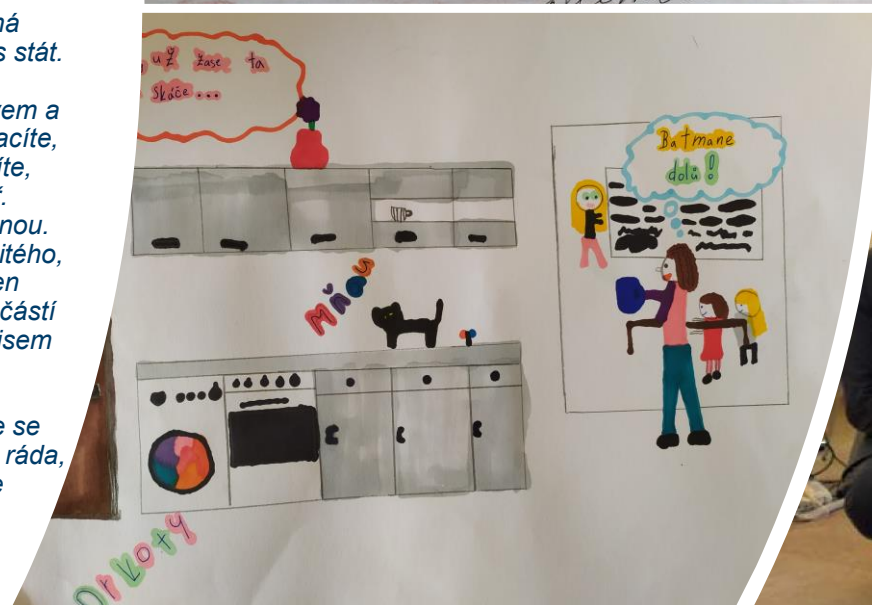

Spolufinancováno
Evropskou unií

OSTRAVA!!!

Vnímání domova

- Foto soutěž a obrázková soutěž pro klienty projektu sociálního bydlení → zachytit „Co pro nás znamená domov?“
- Viktorie (11 let): „Něco, kde se cítíte v bezpečí, kde víte, že máte rodinu, která vás má ráda a bude při vás stát. domov z kterého odcházíte s úsměvem a s úsměvem se i vracíte, místo, kde se vracíte, když vám je nejhůř. Mám domov s rodinou. Dům je něco důležitého, protože cítíte, že ten dům žije, že je součástí rodiny. Místo, kde jsem prožila šťastné okamžiky s mojí rodinou, místo, kde se ráda vracím. Jsem ráda, že mám domov, že mám střechu nad hlavou.“

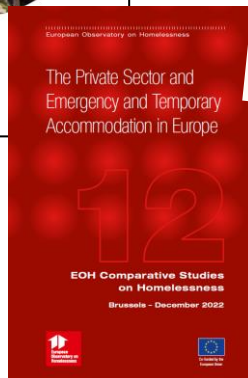

Spolufinancováno
Evropskou unií

OSTRAVA!!!

Pracovní skupina sociálního bydlení

- Pravidelně se scházející skupina odbornic a odborníků → aktualizace koncepce sociálního bydlení SMO
- Informačně vzdělávací část

Spolufinancováno
Evropskou unií

OSTRAVA!!!

SMO a práce s daty v rámci odboru

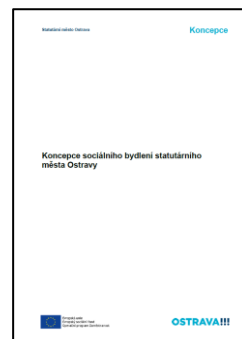
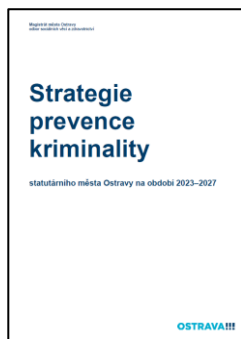
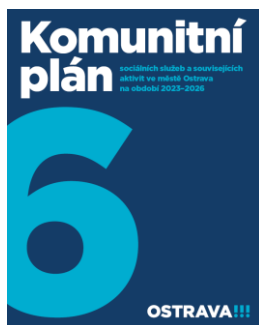

Spolufinancováno
Evropskou unií

OSTRAVA!!!

Práce s daty v rámci odboru

- Odbor sociálních věcí a zdravotnictví
- Tvorba strategických dokumentů
 - Komunitní plán sociálních služeb a souvisejících aktivit
 - Strategie prevence kriminality
 - Koncepce sociálního bydlení SMO
 - S ASZ: Koordinovaný přístup k sociálnímu vyloučení 2021+, Plán sociálního začleňování

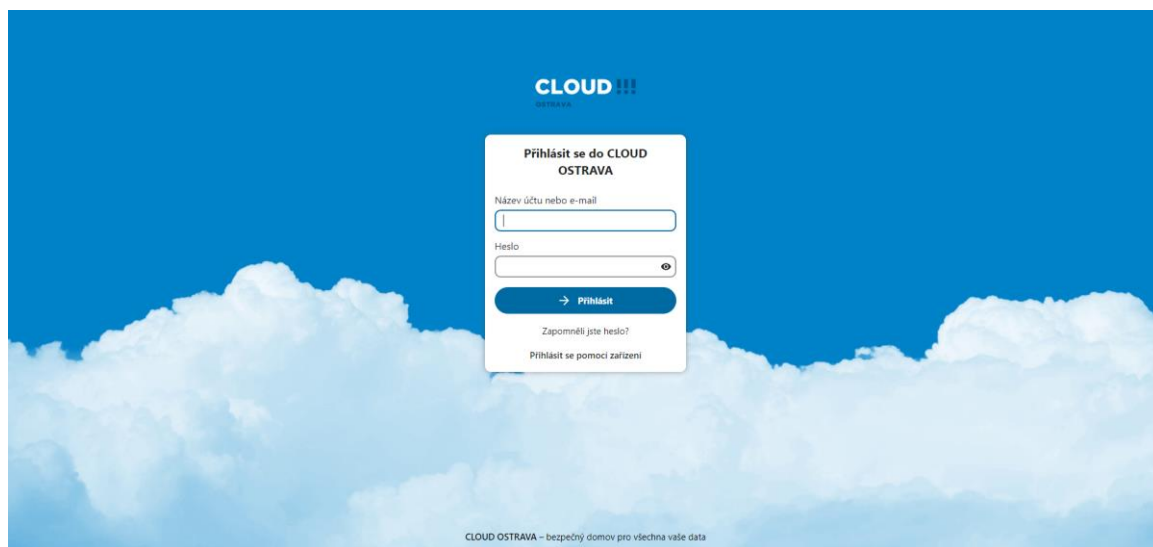
Spolufinancováno
Evropskou unií

OSTRAVA!!!

ASZ a poradenský program DATA

Motivace pro volbu programu

- Pracujeme s velkým množstvím dat
 - Tvorba strategických dokumentů
- Kvalitně pracovat s daty
- Externí aktéři se na odbor obracejí s žádostmi o data

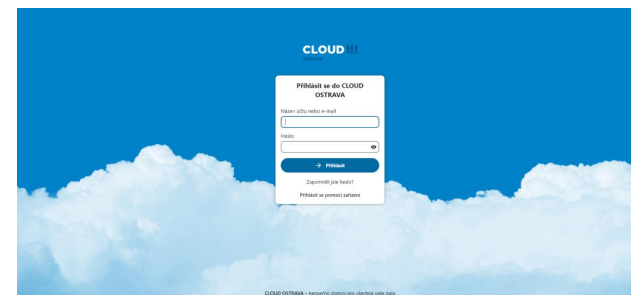

Spolufinancováno
Evropskou unií

OSTRAVA!!!

ASZ a poradenský program DATA

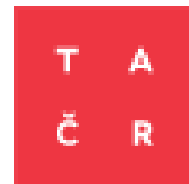
- Vytvoření jednotného místa, kde jsou ukládána data
 - Data, která získáváme od externích aktérů
 - Data, která vytváříme my
 - Tabulkový formát, vazba na primární zdroje
 - Databáze analýz a koncepčních dokumentů
- Zodpovědné osoby za průběžné sycení
- Přístup editora a čtenáře

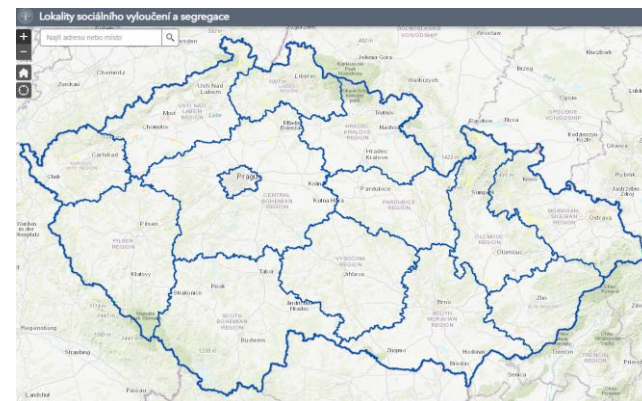
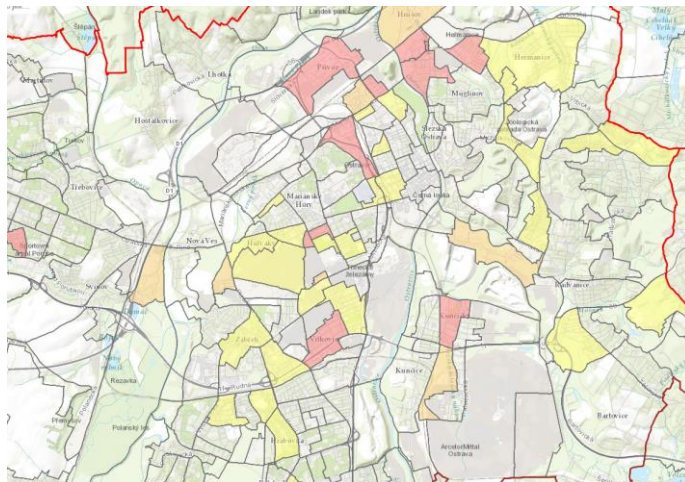
Spolufinancováno
Evropskou unií

OSTRAVA!!!

Spolupráce s akademickou sférou

- Projekty TAČR – aplikační garantství
- Fakulta sociálních studií, Ostravská univerzita
 - TAČR Optimalizace komunitního plánování sociálních služeb na úrovni obcí – úspěšně zakončeno 2022
- Přírodovědecká fakulta, Univerzita Karlova
 - TAČR Vývojová dynamika segregace a sociálního vyloučení v území – zakončení projektu 03/2023
 - Metodika identifikace lokalit segregace
 - Metodika hodnocení vývoje dynamiky segregace a sociálního vyloučení
 - Online mapa

Spolufinancováno
Evropskou unií

OSTRAVA!!!

Prezentace a vizualizace dat

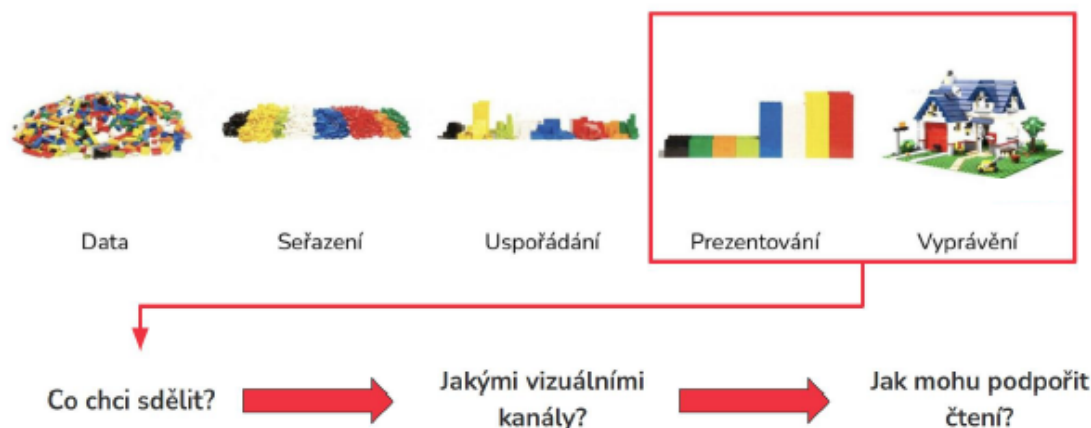
Spolufinancováno
Evropskou unií

OSTRAVA!!!

Prezentace a vizualizace dat

- Vizualizační workshop s ASZ
- Kvalitní data → kvalitní zpracování → špatné prezentování a vyprávění → informace „nedoputuje k příjemci“
- Kdo jsou uživatelé/publikum?
- Za jakým cílem – přesvědčit, zaujmout?

Od dat k uživatelům*kám

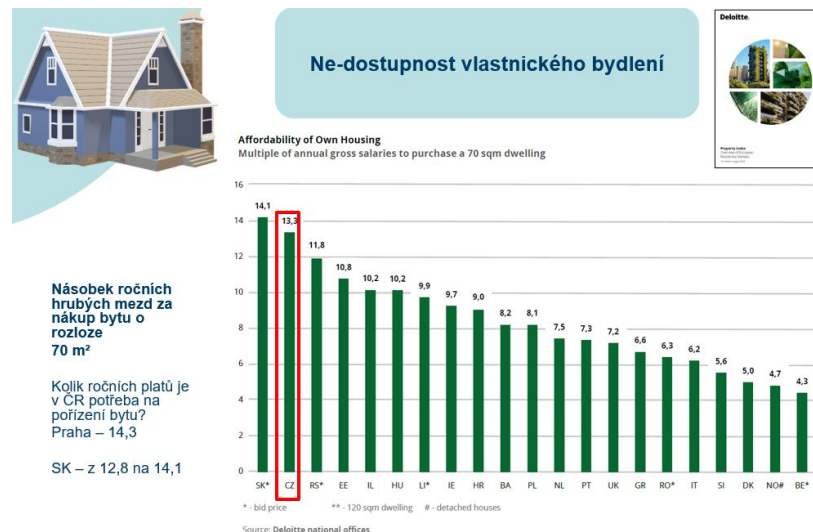

Spolufinancováno
Evropskou unií

OSTRAVA!!!

Prezentace a vizualizace dat

- Téma sociálního bydlení v širším kontextu
- České priority
 - Projekt Podpora analytických kapacit ([PANK](#))
 - [Vizualizace dat](#) (Youtube)

Spolufinancováno
Evropskou unií

OSTRAVA!!!

ČESKÉ
PRIORITY

Spolufinancováno
Evropskou unií

OSTRAVA!!!

Shrnutí

- Důležitost práce s daty
- Budování znalostní základny – lokální a národní (projekty a spolupráce s MPSV, ASZ, PSB)
- Politika/praxe založená na datech jako běžný nástroj

Spolufinancováno
Evropskou unií

OSTRAVA!!!

Děkuji Vám za pozornost

Mgr. Marek Mikulec, Ph.D.

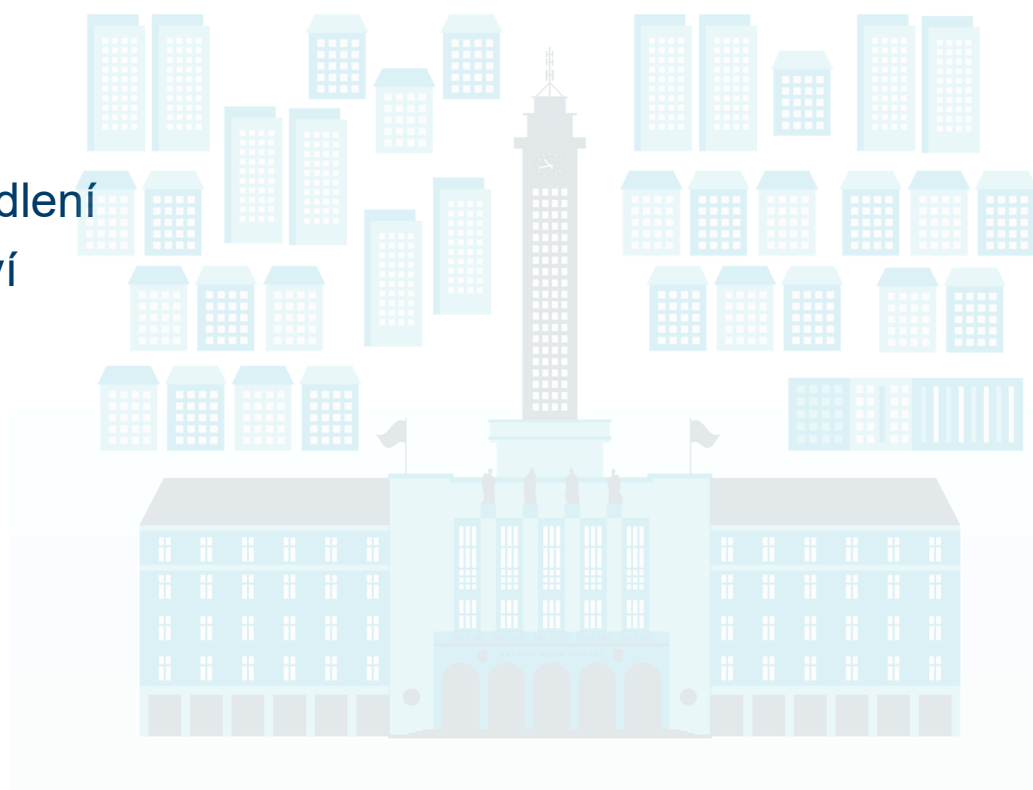
Koordinátor programu sociálního bydlení

Odbor sociálních věcí a zdravotnictví

E marek.mikulec@ostrava.cz

T +420 559 443 861

W [Sociální věci Ostrava!!!](#)

Spolufinancováno
Evropskou unií

OSTRAVA!!!